

Levende Namen Lochem

Jaarverslag 2021

Voorwoord

In 2011 heeft Stichting Levende Namen haar 1^e gedachtenis-bijeenkomst, geïnspireerd op het concept 'Allerzielen Alom' van beeldend kunstenaar Ida van der Lee, op de Nieuwe Begraafplaats te Lochem gehouden. Nabestaanden kunnen door middel van zo'n twintig verschillende kunstvormen en rituelen langs een bijzondere rondgang van zo'n 1200 meter op deze mooie begraafplaats hun overledenen opnieuw of op een andere wijze een dierbare plek in hun leven en hart geven. Op deze manier draagt de Stichting Levende Namen bij op persoonlijk niveau maar ook aan de Lochemse samenleving in haar geheel.

De voor 2021 geplande bijeenkomst zou, nadat deze in 2020 vanwege corona niet kon doorgaan, de 10^e achtereenvolgende worden. Helaas bleek in de loop van dit jaar dat organisatie van de gebruikelijke gedachtenis-bijeenkomst met inachtneming van de groepsbeperkingen vanuit de geldende coronavoorschriften weer onmogelijk te zijn.

Op de navolgende bladzijden kunt u lezen hoe wij het gedenken van dierbare overledenen in dit opnieuw bijzondere jaar toch hebben kunnen ondersteunen.

Het jaar 2021

De versoepelingen van de coronamaatregelen dienden zich in het begin van de zomer 2021 op een zodanig tijdstip aan dat het voor de werkgroepen van onze stichting niet meer mogelijk was de voorbereidingen op te starten voor een mooie en speciale gedachtenis-bijeenkomst op de laatste zondag van oktober. De ideevorming en het naderhand uitwerken hiervan met inbegrip van het vastleggen en contracteren van professionele kunstenaars en ritueelbegeleiders vergen dermate veel tijd dat deze voorbereidende activiteiten reeds in het begin van het jaar moeten starten. In die periode was er geen concreet zicht op hoe het coronavirus en de daarmee samenhangende overheidsmaatregelen zich in de loop van het jaar zouden ontwikkelen. Intensief overleg tussen bestuur en werkgroepen volgde en gezien werd wat dan wel mogelijk zou zijn in 4^e kwartaal 2021. Veel ideeën zijn besproken; steeds duidelijker werd dat we mensen uit Lochem en omgeving ook in dit opnieuw moeilijke jaar, waarin eenieder met de gevolgen van het coronavirus te maken kreeg, de gelegenheid wilden bieden om hun overleden dierbaren te gedenken.

Foto-expositie

Zoals in ons vorige jaarverslag vermeld, trok in 2020 de foto-expositie over 10 jaar Levende Namen, waar veel energie in is gestopt, door de 2^e uitbraak van het coronavirus en de in verband daarmee opgelegde maatregelen slechts een gering aantal bezoekers. In verband daarmee is deze expositie dit jaar gedurende de maanden oktober en november, opnieuw in het Stadshuis van Lochem, herhaald. Een 40-tal grote foto's (40x60 cm) van intieme gedenkmomenten en bijbehorende kunst gaven een mooie impressie van 10 jaar Levende Namen.

De foto's werden in de volgende thema's samengevoegd: het begin, bezoekers, kinderen, wereldreligies, oorlogsgraven, kunst/rituelen, niet vergeten namen, licht en vrijwilligers. Hoewel geen bezoekersregistratie heeft plaatsgevonden, bestaat uit de ontvangen reacties de indruk dat veel

mensen dit jaar wel van de gelegenheid hebben gebruikgemaakt en waardevolle momenten hebben beleefd aan de foto-expositie over 10 jaar Levende Namen.

Lezing

Op zondag 24 oktober heeft Prof. dr. Manu Keirse een lezing gehouden in de Gudulakerk te Lochem. De heer Keirse, emeritus-hoogleraar verliesverwerking, is klinisch psycholoog en geldt in België en Nederland als dé autoriteit op het gebied van rouw- en verliesverwerking. Ook is hij auteur van diverse boeken op dit gebied. Dat hij een veelgevraagd spreker is, bleek wel uit de bijna 200 aanwezigen die soms van heel ver kwamen. De aanwezigen hebben geboeid zitten luisteren naar zijn uiteenzettingen en lessen, voorzien van vele voorbeelden, over wat rouwverwerking is en wat dit met je doet.

Aansluitend heeft de heer Keirse op de Nieuwe Begraafplaats te Lochem de "Boom van Hoop" onthuld. Deze boom (Ginkgo Biloba, Japanse notenboom) is een eerbetoon aan alle overleden coronapatiënten, hun nabestaanden maar zeker ook voor hen die in de coronaperiode eenzaam waren en zich dit mogelijk nog steeds voelen. De boom is een initiatief in samenwerking met Uitvaartzorg Lochem en is met toestemming en assistentie van de gemeente Lochem geplant. Rondom de boom zijn bloembollen geplant die, naar verwachting, ieder (voor)jaar weer opkomen en bloeien.

Brievenbus voor Hemelpost

Op zondag 31 oktober is hiervoor een speciale brievenbus (naar Engels model) in gebruik genomen vlak na de ingang op de Nieuwe Begraafplaats te Lochem. De openingshandeling is geschied in het bijzijn van Anita Meinema. Zij schreef vele brieven en gedichten aan haar overleden man Tjeerd en nam het initiatief om op begraafplaats Westerveld in Driehuis (bij Velsen-Zuid) een brievenbus te plaatsen. Wij sluiten dus aan bij haar idee. Na het verlies van een dierbare wil je soms

nog iets zeggen, iets schrijven aan de overledene. Dit kan ook een kindertekening zijn. Het opschrijven of tekenen kan troost bieden en helpen met het verwerken van het verlies. De brievenbus heeft met toestemming van de gemeente Lochem een permanente staanplaats gekregen. Onze stichting zal zorgdragen voor het regelmatig legen van de brievenbus. Uiteraard worden de brieven niet geopend. Op zondag 28 november 2021 zijn de tot dan toe geposte brieven aan een ritueel vuur toevertrouwd. Hierbij is het door Anita Meinema geschreven gedicht "VUUR" voorgelezen. Vanaf de eerstvolgende gedachtenisbijeenkomst (laatste zondag van oktober) zullen jaarlijks de geposte brieven tijdens een vuurritueel 'richting de hemel' worden gestuurd. Door het vuur stijgen de aan het papier toevertrouwde gedachten of herinneringen 'omhoog naar de hemel'. Onze wens is dat het helpt bij het rouwen na het verlies van een dierbare.

Gedichtenwandeling

Evenals in 2020 is voor mensen uit Lochem en omgeving ook dit jaar een gedichtenwandeling op de Nieuwe Begraafplaats te Lochem ingericht en uitgezet om hen de gelegenheid te bieden hun overleden dierbaren te gedenken met bijna allemaal nieuwe gedichten. Deze wandeling kon worden gelopen van eind oktober 2021 tot begin januari 2022. In die periode hingen ook een 3-tal grote kaarsen bij de 'rotonde' op de begraafplaats die in de avonduren brandden en zorgden voor feeëriek verlichting.

De prachtige route was bewegwijzerd en bij de ingang van de begraafplaats kon men een routebeschrijving meenemen. Op mooie plaatsen langs de route stonden 18 passende en troostvolle gedichten op groot formaat opgesteld. Eenieder kon deze wandeling

maken alleen of met iemand anders en op een zelf gekozen moment. De routebeschrijving vermeldde ook de standplaatsen van de gedichten en natuurlijk informatie over Stichting Levende Namen.

Hieronder een opsomming van de gedichten met hun titel en de naam van de dichter:

1. "Afscheid"	<i>Gerdine Smit</i>
2. "Godinnen"	<i>Anita Meinema</i>
3. "Te Klein"	<i>Bette Westera</i>
4. "Ik weef jou"	<i>Floortje Agema</i>
5. "Oma's jas"	<i>Bette Westera</i>
6. "Mama"	<i>Bette Westera</i>
7. "Huilen is gezond"	<i>Willem Wilmink</i>
8. "Eb"	<i>M. Vasalis</i>
9. "Op eigen kracht"	<i>Bette Westera</i>
10. "Je leeft als beklimmer"	<i>Roos, 9 jaar</i>
11. "Moeder en zoon"	<i>Rutger Kopland</i>
12. "Heb je ook een hart"	<i>Franca Muller Jabusch</i>
13. "Trap"	<i>Anita Meinema</i>
14. "Nina Bobo"	<i>Indonesisch slaapliedje</i>
15. "Herfst"	<i>Jeroen van Huijstee</i>
16. "Licht op Levende Namen"	<i>Akke Brouwer</i>
17. "Aan het thuisfront"	<i>Konstatiin Simonov</i>
18. "Helen"	<i>Gerdine Smit</i>

Er is veelvuldig gebruikgemaakt van de mogelijkheid om de route te lopen en de gedichten te lezen. Vanuit verschillende kanten kregen we veel reacties waaruit bleek dat mensen de gedichtenwandeling zeer hebben gewaardeerd. Opvallend was de waardering voor de vrijheid om te kunnen wandelen op je eigen tijd en in je eigen tempo. Sommige bezoekers hebben de wandelingen meerdere malen gelopen, individueel én met familie of vrienden. Door het feit dat men in het daglicht gemakkelijk van de route kon afwijken, was het mogelijk eenvoudig graven te bezoeken die niet in de route waren opgenomen.

We ramen aan de hand van de meegenomen routebeschrijvingen dat meer dan 500 bezoekers de wandeling hebben gelopen.

Dank

Veel dank zijn we natuurlijk verschuldigd aan de leden van de werkgroepen en andere vrijwilligers die zo actief zijn geweest voor de organisatie van alle hierboven genoemde activiteiten dit jaar. Zonder hen zouden voornoemde activiteiten niet mogelijk zijn geweest!

Ook bedanken we hartelijk onze subsidiegevers en sponsors, onze donateurs en vrije giftgevers; zij juist hebben deze evenementen financieel mogelijk gemaakt (zie daarvoor ook het ANBI-jaarverslag op de website).

Enkele van onze subsidiegevers en donateurs in 2021:

- "Rabo ClubSupport" van Rabobank Noord- en Oost Achterhoek;
- Firma van Aalst, Lochem (beschikbaar stellen bloembollen rondom de "Boom voor Hoop" en
- Uitvaartzorg Lochem.

Speciale ondersteuning werd dit jaar verleend door:

- Circulus-Berkel, Lochem, voor beschikbaar stellen materialen en persoonlijke ondersteuning in tijd en bemensing.

Onze organisatie

Naast de vrijwilligers aan wie wij veel dank verschuldigd zijn, hebben vooral de navolgende vaste werkgroepleden de activiteiten van de Stichting Levende Namen in 2021 mogelijk gemaakt: Gerthe Lamers, Daniëlle Arentsen, Cisca Pijpers, Ria Elstgeest, Hanneke Verhoog, Catry Rossel, Gerrit Rossel, Albert Baarsen, Rob Adolfsen, Els Kroot en Johan Grijzen.

Onze stichting werkt samen met de Stichting Naam te Baarn, een landelijk georiënteerde organisatie, waar wij ook kunstvormen van lenen (en naar uitlenen) of huren. In 2021 is door de alternatieve invulling geen sprake geweest van deze samenwerking.

Comité van aanbeveling:

Anne van der Meiden ¹	Communicatiewetenschapper en emeritus predikant
Corrie Haverkort	Filosoof en beeldend kunstenaar
Ton Overtoom	Oud Directeur Het Moment: post-hbo opleiding tot ritueel begeleider
Daan Siebelink	Notaris
Frans Spekrijse	Oud Burgemeester van Lochem en mediator
Hans van den Broek	Minister van Staat.

Bestuur:

Voorzitter:	Rob Adolfsen
Secretaris:	Ida Jansen (t/m 29/04) en Els Kroot (vanaf 21/06)
Penningmeester:	Johan Grijzen

Contactgegevens:

Het secretariaat van Stichting Levende Namen:

Els Kroot

Dr. ten Bokkel Huininkweg 11

7241 HT LOCHEM

T 06-44458531

E-mailadres: info@levendenamen.nl

¹ Overleden op 3 juni 2021

Algemene informatie:

Stichting Levende Namen organiseerde in 2011 voor de eerste keer een Levende Namen bijeenkomst op de Nieuwe Begraafplaats in Lochem, met als doel een bijdrage te leveren aan ieders rouwproces. Jaarlijks vindt op de laatste zondag in oktober een gedachtenisbijeenkomst plaats tussen 17:00 en 20:00 uur. Dit is een sfeervolle wandeling langs een route van circa 1200 meter om overledenen ingetogen te gedenken met ondersteuning van rituelen, kunst, muziek, vuur, licht en warmte. Er is ruimte voor ontmoeting en gedenken in stilte. Een jaarlijks terugkerend moment om herinneringen te delen en/of op eigen wijze opnieuw vorm te geven (her-inneren dus) om zo de naam van een dierbare levend te houden. De bijeenkomst is (gratis) toegankelijk voor iedereen, met respect voor ieders achtergrond en overtuiging. U kunt de route alleen lopen of met uw eigen familie of vrienden, in uw eigen tempo en op het tijdstip dat u uitkomt. Na de wandeling is er koffie, thee of warme chocolademelk. Ook is nazorg aanwezig van professionele uitvaartverzorgers en rouw- en verliesbegeleiding.

Informatie en contact

Meer informatie over de Stichting Levende Namen en sfeer tijdens de gedachtenis-bijeenkomst is te vinden op onze website: www.levendenames.nl.

Ook kunt u contact met ons opnemen door een bericht te sturen naar: info@levendenames.nl

Steun ons: word vriend/donateur!

Stichting Levende Namen is financieel volledig afhankelijk van giften. Uw financiële steun zorgt ervoor dat wij ons dankbare werk kunnen voortzetten. Uw gift/donatie kunt u overmaken op ons bankrekeningnummer:

NL09 RABO 0160 8845 78 t.n.v. Stichting Levende Namen. Wanneer u dat gemakkelijker vindt, kunt u ook nevenstaande QR-code scannen. Met alle inkomsten, hoe dan ook verkregen, zijn we heel erg blij!

Help ons: word vrijwilliger!

Er moet veel werk verzet worden voor dat de route klaar is en gelopen kan worden. Ook tijdens de gedachtenis-bijeenkomst zelf hebben wij hulp nodig. Tientallen vrijwilligers zetten zich voor ons in. Het gaat vaak maar om een paar uur. Lijkt het je leuk om mee te helpen? Laat ons dat gerust weten bijv. via: levidenamencisca@outlook.com.

Naschrift: De in dit jaarverslag opgenomen foto's zijn onder meer van Jan Kolkman en Albert Baarssen.